

**Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова**

Навчально-науковий інститут психології та ментального здоров'я

Кафедра психіатрії, наркології та психотерапії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Володимир ШКОЛЬНИКОВ
«31» серпня 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА

обов'язкової навчальної дисципліни

ОК 12 МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ АСПЕКТИ РОБОТИ КЛІНІЧНОГО ПСИХОЛОГА

**Підготовки другий (магістерський) рівень
галузі знань С Соціальні науки, журналістика,
інформація та міжнародні відносини
спеціальності С4 «Психологія»
професійної кваліфікації «Клінічний психолог»**

Робоча програма з дисципліни **«Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога»** підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньої кваліфікації «Магістр психології», професійної кваліфікації «Клінічний психолог». 17 с.

«27» серпня 2026

Розробники:

Доцент кафедри психіатрії,
наркології та психотерапії к.м.н, доц. Наталія РАЦИБОРИНСЬКА-ПОЛЯКОВА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психіатрії, наркології та психотерапії

протокол № 1 від «27» серпня 2026

Завідувач кафедри психіатрії,
наркології та психотерапії

д.мед.н., проф. Софія РИМША

Схвалено Науково-методичною радою Навчально-наукового інституту психології та ментального здоров'я

протокол № 1 від «28» серпня 2026

Голова науково-методичної ради
Навчально-наукового інституту
психології та ментального здоров'я

д.мед.н., проф. Олександр БЕЛОВ

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога» складена згідно ОПП «Клінічна психологія» (2026) другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», спеціальності С4 Психологія, відповідно Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти, введеного в дію наказом МОН України №564 від 24.04.2019р.

Анотація навчальної дисципліни

Програма дисципліни «Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С4 «Психологія».

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Клінічна психологія», циклу професійної підготовки магістра психології, розрахована на 3,0 кредити, які здобувачі освіти засвоюють протягом 1 семестру на 2 році навчання.

Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки та подальшої успішної професійної діяльності.

Предметним напрямком програми є система теоретичних знань, практичних умінь і професійних компетентностей, спрямованих на комплексне розуміння ролі клінічного психолога у складі команди фахівців різних спеціальностей для забезпечення якісної допомоги пацієнтам. У змістовому вимірі предметний напрямок включає такі ключові компоненти як взаємодію в команді, а саме принципи ефективної комунікації з лікарями, соціальними працівниками, реабілітологами, розподіл ролей та відповідальності між членами команди, механізми узгодження спільних рішень щодо лікування пацієнта, професійну ідентичність клінічного психолога. Таким чином, предметний напрямок курсу формує у магістрів клінічної психології цілісне бачення можливостей інтеграції в професійне середовище, координації своєї діяльності з іншими спеціалістами, забезпечення цілісного підходу до допомоги клієнту/пацієнту, що ґрунтується на науковій складовій, практичній ефективності та соціальній відповідальності.

Робоча програма складена на основі:

освітньо-професійної програми «Клінічна психологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр психології», С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С4 «Психологія» у ВНМУ ім.М.І.Пирогова;

навчального плану спеціальності С4 «Психологія» на 2027-2028 навчальний рік;

положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім.М.І.Пирогова;

примірної програми навчальної дисципліни «Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр психології», галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С4 «Психологія», ОПП «Клінічна психологія», Вінниця.

1. Опис навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Видами навчальних занять дисципліни згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рівень підготовки студентів: визначається на підставі результатів тестування, письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язуванні клінічно-орієнтованих ситуаційних задач, проведенні лабораторних досліджень, їх трактуванні та оцінці їх результатів, контролю практичних навичок.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у формі диференційованого заліку згідно навчального плану для спеціальності С4 «Психологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є комплекс знань (система теоретичних знань та практичних навичок), що визначають специфіку професійної діяльності клінічного психолога у взаємодії з іншими фахівцями мультидисциплінарної команди в процесі діагностики, лікування, реабілітації та психологічної підтримки для забезпечення цілісної та якісної допомоги пацієнту.

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення дисципліни «Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога» базується на знаннях дисциплін загального циклу основних теоретичних дисциплін з блоку професійного спрямування. Дисципліна передбачає інтеграцію викладання з практично-орієнтованими дисциплінами та закладає основи клінічного мислення, передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування у студентів комплексного розуміння ролі та функцій клінічного психолога у складі мультидисциплінарної команди фахівців, що забезпечує ефективну взаємодію з лікарями, соціальними працівниками, реабілітологами та іншими спеціалістами для надання якісної допомоги пацієнту.

2. Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни є закласти основи спеціалізованих знань щодо організації та здійснення професійної взаємодії клінічного психолога з іншими фахівцями у складі мультидисциплінарної команди в процесі надання психологічної допомоги пацієнтам різних клінічних категорій; набування студентами теоретичних знань і практичних навичок з ефективної комунікації, координації діяльності та узгодження спільних рішень з лікарями, соціальними

працівниками, реабілітологами та іншими членами команди, а також формування вміння визначати межі власної професійної компетенції, дотримуватися етичних принципів та стандартів конфіденційності під час участі в консилиумах, складанні комплексних планів психологічного втручання та веденні відповідної документації в умовах мультидисциплінарної співпраці.

2.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога» є формування знань та вмінь щодо визначення сутності, принципів організації та моделей функціонування мультидисциплінарної команди в закладах охорони здоров'я; засвоєння теоретичних основ щодо місця, ролі та функціональних обов'язків клінічного психолога у структурі команди фахівців; набуття практичних навичок ефективної професійної комунікації з лікарями, соціальними працівниками, реабілітологами та іншими членами команди; формування вміння визначати межі власної професійної компетенції та зони відповідальності в процесі командної взаємодії; розвиток навичок участі у консилиумах, обговоренні клінічних випадків та прийнятті спільних клінічних рішень; оволодіння технологіями складання комплексних (індивідуальних) планів психологічного втручання спільно з іншими фахівцями; формування вміння вести документацію відповідно до стандартів мультидисциплінарної співпраці; засвоєння етичних принципів та деонтологічних норм професійної поведінки клінічного психолога в команді, зокрема щодо дотримання конфіденційності інформації про пацієнта; набуття навичок вирішення професійних конфліктів та етичних дилем у процесі командної роботи; формування здатності застосовувати holistic (цілісний) підхід до оцінки та психологічної підтримки пацієнта з урахуванням його біопсихосоціальних потреб; розвиток умінь адаптувати стратегії власної професійної діяльності до специфіки різних клінічних контекстів (психіатрія, соматична медицина, реабілітація, паліативна та кризова допомога); формування навичок самоаналізу, супервізії та інтервізії як інструментів професійного розвитку та профілактики емоційного вигорання клінічного психолога в умовах командної роботи.

У результаті вивчення дисципліни здобувач освіти: знатиме сутність, принципи організації та моделі функціонування мультидисциплінарної команди в закладах охорони здоров'я; місце, роль та функціональні обов'язки клінічного психолога у структурі мультидисциплінарної команди; нормативно-правові та етико-деонтологічні засади професійної взаємодії фахівців у команді; технології ефективної професійної комунікації з лікарями, соціальними працівниками, реабілітологами та іншими членами команди; принципи розподілу завдань та узгодження спільних клінічних рішень; алгоритми складання комплексних планів психологічного втручання та ведення документації в мультидисциплінарному форматі; специфіку роботи команди в різних клінічних контекстах (психіатрія, соматична медицина, реабілітація, паліативна та кризова допомога); принципи дотримання конфіденційності та вирішення етичних дилем у процесі командної роботи; основи профілактики професійного вигорання та збереження психічного здоров'я фахівця; та вмітиме: визначати межі власної професійної компетенції та зони відповідальності в структурі мультидисциплінарної команди; ефективно комунікувати та взаємодіяти з іншими фахівцями команди в процесі діагностики, лікування та реабілітації пацієнта; брати участь у консилиумах, обговореннях клінічних випадків та прийнятті спільних рішень; складати комплексні (індивідуальні) плани психологічного втручання спільно з іншими членами команди; вести документацію відповідно до стандартів

мультидисциплінарної співпраці; застосовувати holistic (цілісний) підхід до оцінки психологічного стану та потреб пацієнта з урахуванням біопсихосоціальних чинників; адаптувати стратегії власної професійної діяльності до специфіки різних клінічних умов; вирішувати професійні конфлікти та етичні дилеми, що виникають у процесі командної роботи; застосовувати навички самоаналізу, супервізії та інтервізії для власного професійного розвитку та профілактики емоційного вигорання; дотримуватися принципів конфіденційності та професійної етики у взаємодії з іншими фахівцями та пацієнтами.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна. Згідно ОПП «Клінічна психологія» (2026) дисципліна забезпечує набуття студентами наступних компетентностей:

Інтегральна (ІК): ІК – Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми клінічної психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (Фахові, предметні) компетентності (ФК):

СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та доказові методики і техніки практичної діяльності, необхідні психодіагностичні інструменти, інтерпретувати результати психодіагностики та формулювати висновки.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (психотерапевтичну, консультативну, психодіагностичну, психокорекційну, психотерапевтичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології, визначати та планувати промоційну та профілактичну стратегію для пацієнта, обирати та застосовувати інструменти промоційної та профілактичної роботи з пацієнтом, оцінювати ефективність обраної стратегії та застосування промоційних та профілактичних інструментів.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями, розпізнавати та реагувати на етичні, правові та нормативні проблеми, які стосуються практики клінічної психології, дотримуватися принципів етики професійної діяльності.

СК11. Здатність аналізувати та визначати потреби пацієнта, визначати мету та цілі психологічної роботи.

СК12. Здатність обирати необхідні психологічні втручання, планувати та реалізовувати втручання низької інтенсивності та психологічне консультування, здійснювати кризові втручання, планувати та здійснювати заходи психологічної абілітації та реабілітації, аналізувати та оцінювати ефективність психологічних втручань.

СК13. Здатність розробляти та надавати рекомендації для покращення психічного здоров'я, скеровувати пацієнтів за подальшою фаховою допомогою.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР12. Обирати адекватні психологічні втручання, планувати і реалізовувати втручання низької інтенсивності, психологічне консультування, кризові втручання, заходи з психологічної абілітації та реабілітації, оцінювати ефективність психологічних втручань, надавати рекомендації для покращення психічного здоров'я, визначати підстави для скеровування пацієнта за подальшою фаховою допомогою.

ПР15. Визначати зміст діяльності клінічного психолога в моно- та мультидисциплінарних командах.

Результати навчання для дисципліни:

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати:

- сутність, принципи організації та моделі функціонування мультидисциплінарної команди в закладах охорони здоров'я;
- місце, роль та функціональні обов'язки клінічного психолога у структурі мультидисциплінарної команди;
- нормативно-правові засади професійної взаємодії фахівців у команді;
- етико-деонтологічні принципи діяльності клінічного психолога в команді;
- технології ефективної професійної комунікації з лікарями, соціальними працівниками, реабілітологами та іншими членами команди;
- принципи розподілу завдань та узгодження спільних клінічних рішень;
- алгоритми складання комплексних (індивідуальних) планів психологічного втручання;
- стандарти ведення документації в мультидисциплінарному форматі;

- специфіку роботи команди в різних клінічних контекстах (психіатрія, соматична медицина, реабілітація, паліативна допомога, кризові служби);
- принципи дотримання конфіденційності інформації про пацієнта в команді;
- способи вирішення етичних дилем та професійних конфліктів у процесі командної роботи;
- основи профілактики професійного вигорання та збереження психічного здоров'я фахівця;
- принципи holistic (цілісного) біопсихосоціального підходу до здоров'я пацієнта.

Вміти:

- визначати межі власної професійної компетенції та зони відповідальності в структурі команди;
- ефективно комунікувати та взаємодіяти з іншими фахівцями команди в процесі діагностики, лікування та реабілітації пацієнта;
- брати участь у консилиумах та обговореннях клінічних випадків;
- узгоджувати та приймати спільні клінічні рішення з іншими членами команди;
- складати комплексні (індивідуальні) плани психологічного втручання спільно з фахівцями команди;
- вести документацію відповідно до стандартів мультидисциплінарної співпраці;
- застосовувати holistic підхід до оцінки психологічного стану та потреб пацієнта;
- адаптувати стратегії власної професійної діяльності до специфіки різних клінічних умов;
- вирішувати професійні конфлікти та етичні дилеми у процесі командної роботи;
- дотримуватися принципів конфіденційності та професійної етики у взаємодії з фахівцями та пацієнтами;
- застосовувати навички самоаналізу, супервізії та інтервізії для професійного розвитку;
- використовувати техніки профілактики емоційного вигорання в умовах командної роботи.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма вивчення дисципліни структурована на 1 модуль, до складу якого входить 7 тем, що розкриваються на лекціях, практичних заняттях і під час самостійного опрацювання.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин – 3,0 кредити ЄКТС.
Модуль 1: 90 годин, 3 кредити.

Опис навчального плану з дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Форма навчання	Кількість годин				Рік навчання	Вид контролю
		Всього годин/кредитів ECTS	Аудиторних		СРС		
			Лекції	Практичних			
Модуль 1 «Міждисциплінар	денна	90 годин/3,0	10	36	44	2	Диф.залік

ні аспекти роботи клінічного психолога»	заочна	кредити	4	6	80		
---	--------	---------	---	---	----	--	--

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин

денна форма: аудиторне навантаження становить 51,1 %, СРС – 48,9 %.

заочна форма: аудиторне навантаження становить 11,1 %, СРС – 88,9 %.

Модуль 1. Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога.

Тема 1. Мультидисциплінарна команда в системі охорони здоров'я: теоретико-організаційні засади

Тема 2. Клінічний психолог у структурі мультидисциплінарної команди: роль, функції, компетенції.

Тема 3. Комунікативні технології в роботі мультидисциплінарної команди.

Тема 4. Етико-деонтологічні аспекти командної взаємодії.

Тема 5. Технологія розробки та реалізації комплексного плану втручання.

Тема 6. Специфіка роботи мультидисциплінарної команди в різних клінічних контекстах.

Тема 7. Документування та профілактика професійного вигорання клінічного психолога.

4. Структура навчальної дисципліни

Для денної форми

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		Лекцій	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5
Модуль 1. Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога.				
Тема 1. Мультидисциплінарна команда в системі охорони здоров'я: теоретико-організаційні засади	11	1	5	5
Тема 2. Клінічний психолог у структурі мультидисциплінарної команди: роль, функції, компетенції. СРС: Функціональні обов'язки клінічного психолога у складі МДК	13	1	5	7
Тема 3. Комунікативні технології в роботі мультидисциплінарної команди. СРС: Комунікативна компетентність клінічного психолога	13	1	5	7
Тема 4. Етико-деонтологічні аспекти командної взаємодії	11	1	5	5
Тема 5. Технологія розробки та реалізації комплексного плану втручання СРС: Індивідуальний (комплексний) план психологічної допомоги	13	2	4	7
Тема 6. Специфіка роботи мультидисциплінарної команди в різних клінічних контекстах СРС: Особливості роботи психолога в різних галузях системи охорони здоров'я	16	2	7	7
Тема 7. Документування та профілактика професійного вигорання клінічного психолога. Диференційований залік.	13	2	5	6
Разом за дисципліну	90	10	36	44

Аудиторне навантаження – 51,1 %, СРС – 48,9 %.

Для заочної форми

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		Лекцій	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5
Модуль 1. Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога.				
Тема 1. Мультидисциплінарна команда в системі охорони здоров'я: теоретико-організаційні засади	11,5	0,5	1	10
Тема 2. Клінічний психолог у структурі мультидисциплінарної команди: роль, функції, компетенції. СРС: Функціональні обов'язки клінічного психолога у складі МДК	13,5	0,5	1	12
Тема 3. Комунікативні технології в роботі мультидисциплінарної команди. СРС: Комунікативна компетентність клінічного психолога	13,5	0,5	1	12
Тема 4. Етико-деонтологічні аспекти командної взаємодії	11,5	0,5	1	10
Тема 5. Технологія розробки та реалізації комплексного плану втручання СРС: Індивідуальний (комплексний) план психологічної допомоги	13	1		12
Тема 6. Специфіка роботи мультидисциплінарної команди в різних клінічних контекстах СРС: Особливості роботи психолога в різних галузях системи охорони здоров'я	15,5	0,5	1	14
Тема 7. Документування та профілактика професійного вигорання клінічного психолога. Диференційований залік.	11,5	0,5	1	10
Разом за дисципліну	90	4	6	80

Аудиторне навантаження – 11,1 %, СРС – 88,9 %

5. Теми лекцій

Для денної форми

№ п/п	Тема лекції	Год.
1	Мультидисциплінарна команда в системі охорони здоров'я: теоретико-організаційні засади/ Клінічний психолог у структурі мультидисциплінарної команди: роль, функції, компетенції.	2
2	Комунікативні технології в роботі мультидисциплінарної команди. Етико-деонтологічні аспекти командної взаємодії	2
3	Технологія розробки та реалізації комплексного плану втручання	2
4	Специфіка роботи мультидисциплінарної команди в різних клінічних контекстах	2
5	Документування та профілактика професійного вигорання клінічного психолога	2
	Разом	10

Для заочної форми

№ п/п	Тема лекції	Год.
1	Мультидисциплінарна команда в системі охорони здоров'я та місце клінічного психолога в її складі. Взаємодія в мультидисциплінарній команді. Етико-деонтологічні аспекти командної взаємодії	2

2	Технологія розробки та реалізації комплексного плану втручання з урахуванням специфіки роботи мультидисциплінарної команди в різних клінічних контекстах. Профілактика професійного вигорання клінічного психолога	2
	Разом	4

6. Теми практичних занять

Для денної форми

№ п/п	Тема заняття	К-ть годин
1.	Поняття, принципи та моделі організації мультидисциплінарної команди. Види команд (мультидисциплінарна, інтердисциплінарна, трансдисциплінарна). Нормативно-правове регулювання командної взаємодії у закладах охорони здоров'я.	5
2.	Функціональні обов'язки та зона відповідальності клінічного психолога. Межі професійної компетенції та розмежування з іншими фахівцями (психіатр, психотерапевт, соціальний працівник). Специфіка взаємодії з лікарями різних спеціальностей.	5
3.	Принципи ефективної професійної комунікації. Фахові аспекти взаємодії з колегами. Техніки презентації клінічного випадку на консилиумі.	5
4.	Принципи конфіденційності та обміну інформацією про пацієнта в команді. Етичні дилеми та конфлікти інтересів у мультидисциплінарній роботі. Способи вирішення професійних конфліктів.	5
5.	Алгоритм складання індивідуального (комплексного) плану психологічної допомоги.	4
6.	Узгодження цілей та завдань втручання з іншими членами команди. Моніторинг та оцінка ефективності спільного втручання.	4
7.	Особливості діяльності клінічного психолога у складі МКД психіатричних та соматичних відділень, реабілітаційних центрів та кризових служб, закладів паліативної допомоги та догляду за невиліковними пацієнтами.	4
8.	Стандарти ведення документації в мультидисциплінарній команді. Супервізія та інтервізія як інструменти професійного розвитку. Профілактика емоційного вигорання та збереження психічного здоров'я фахівця. Диференційований залік.	4
	Разом	36

Для заочної форми

№ п/п	Тема заняття	К-ть годин
1.	Поняття, принципи та моделі організації мультидисциплінарної команди. Види команд (мультидисциплінарна, інтердисциплінарна, трансдисциплінарна). Нормативно-правове регулювання командної взаємодії у закладах охорони здоров'я. Функціональні обов'язки та зона відповідальності клінічного психолога. Межі професійної компетенції та розмежування з іншими фахівцями (психіатр, психотерапевт, соціальний працівник). Специфіка взаємодії з лікарями різних спеціальностей.	2
2.	Принципи ефективної професійної комунікації. Фахові аспекти взаємодії з колегами. Техніки презентації клінічного випадку на консилиумі. Принципи конфіденційності та обміну інформацією про пацієнта в команді. Етичні дилеми та конфлікти інтересів у мультидисциплінарній роботі. Способи вирішення професійних конфліктів.	2
3.	Особливості діяльності клінічного психолога у складі МКД психіатричних та соматичних відділень, реабілітаційних центрів та кризових служб, закладів паліативної допомоги та догляду за невиліковними пацієнтами. Стандарти ведення документації в мультидисциплінарній команді. Супервізія та інтервізія як інструменти професійного розвитку. Профілактика емоційного вигорання та збереження психічного здоров'я фахівця. Диференційований залік.	2

	Разом	6
--	--------------	----------

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені програмою.

8. Самостійна робота

№п/п	Тема	Кіль-ть год.	
		денна	заочна
Модуль 1. Міждисциплінарні аспекти роботи клінічного психолога.			
1.	Підготовка до практичних занять. Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	36	70
	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять.		
2.	Функціональні обов'язки клінічного психолога у складі МДК.	2	2
3.	Комунікативна коипетентність клінічного психолога	2	2
4.	Індивідуальний (комплексний) план психологічної допомоги	2	2
5.	Особливості роботи психолога в різних галузях системи охорони здоров'я	2	4
Разом		44	80

9. Індивідуальні завдання

Підготовка доповідей до участі у засіданнях СНГ, студентських наукових конференціях, написання наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, підготовка та участь у вузівському та Всеукраїнському етапах олімпіади з дисципліни, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт та ін.

Основні напрямки для науково-дослідницької роботи здобувача освіти:

1. Особливості професійної взаємодії клінічного психолога з іншими фахівцями мультидисциплінарної команди в різних клінічних контекстах.
2. Профілактика професійного вигорання клінічного психолога в умовах роботи мультидисциплінарної команди.
3. Етико-деонтологічні виклики та шляхи вирішення конфліктів у мультидисциплінарній команді.
4. Holistic (біопсихосоціальний) підхід у практиці клінічного психолога як учасника мультидисциплінарної команди

10. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками під час аудиторних занять відповідно до теми та практичній меті заняття, самостійне здобуття знань по темам, які не входять до плану аудиторних занять, аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкових занять з модулів дисципліни та підсумкового контролю з дисципліни.

11. Форма і методи навчання

Форма навчання: очна (денна) та заочна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти

встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

12. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної і практичної підготовки. Рівень підготовки студентів: визначається на підставі результатів тестування, письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язуванні ситуаційних задач, перевірці виконання самостійної роботи, оцінці практичних вмінь і навичок.

Знання здобувача освіти з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді диференційованого заліку.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного та підсумкового контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**»

Оцінка «**добре**»

Оцінка «**задовільно**»

Оцінка «**незадовільно**».

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**».

Оцінка «**добре**».

Оцінка «**задовільно**».

Оцінка «**незадовільно**».

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 80-89 %). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час

розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи студента

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач, відповідно до тем для самостійного опанування.

Оцінювання проміжного контролю (залік)

Проміжний контроль зараховують, якщо студент засвоїв певний розділ дисципліни в повному обсязі, про що свідчить поточне оцінювання кожного практичного заняття. Для оцінювання проміжного контролю проводять підрахунок середньої арифметичної традиційної оцінки за семестр.

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді диференційованого заліку після вивчення дисципліни.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачі освіти.

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова. Складовими оцінки за дисципліну є конвертоване у бали середнє арифметичне поточної успішності за універсальною 120-бальною шкалою (від 72 до 120 балів), бали за підсумковий контроль (від 50 до 80 балів) та індивідуальної роботи студента (від 6 до 12 балів).

Бали за підсумковий контроль відповідають шкалі оцінок:

оцінка «3» - 50-60 балів

оцінка «4» - 61-70 балів

оцінка «5» - 71-80 балів

Бали за поточну успішність, підсумковий контроль та традиційну оцінку викладачі вносять у відомість деканату. Отримані бали (сума балів поточної успішності та підсумкового контролю) відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» - 180-200 балів

оцінка «4» - 160-179 балів

оцінка «3» - 122-159 бали.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить 122 бали.

Бали за підсумковий контроль та поточну успішність студентів деканат вносить у програму Контингент і ранжує їх. Ранжування проводять на підставі отриманих балів за дисципліну згідно національної шкали та шкали ЄКТС (див. Положення про організацію освітнього процесу).

Отримані бали за дисципліну конвертуються згідно національної шкали та ЄКТС (для заліку) наступним чином:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1. Методичне забезпечення дисципліни

1. Презентації лекцій, аудіо-лекції.
2. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів при підготовці до практичних занять.
3. Методичні рекомендації для самостійної поза аудиторної роботи студентів.
4. Перелік контрольних питань до підсумкових занять з тем модуля.
5. Перелік питань до підсумкового контролю дисципліни.
6. Тести для контролю засвоєння тем практичних занять.
7. Тести для передекзаменаційного тестування знання дисципліни в цілому.
8. Ситуаційні практично-орієнтовані задачі для студентів та клінічно-орієнтовані завдання.
9. Навчальні посібники, підручники, робочі зошити, тощо.

16. Рекомендована література

1. Винник М.І., Пустовойт М.М. Основи психодинамічної діагностики і психотерапії. Вид.: Новий світ-2000, 2024. – 200с.
2. Когнітивно-поведінкова терапія: основи та практика. Джудіт С. Бек.(укр.мова). - 2023. – 460с. ISBN: 978-617-550-108-5
3. Основи психотерапії: навчальний посібник/ О.О.Фільц, К.В.Седих, В.І.Бандер та ін.; за ред. О.О.Фільца – Київ: ВЦ «Академія», 2024. – 208с. - ISBN: 9789665807483
4. Поплавська Є.В., Меленчук Н.І., Єрмакова С.С. Конспект лекцій з дисципліни «Основи психотерапії» (Галузь знань – 05; Соціальні та поведінкові науки; Спеціальність – 053 Психологія; Освітній ступінь – Бакалавр) / Є. В.Поплавська, Н.І. Меленчук, С.С. Єрмакова; Міжнародний гуманітарний університет – О.: МГУ, 2024. 149 с.
5. Психотерапія за Габбардом: посібник: 2-е видання / за ред. Голлі Крісп, Глена О. Габбарда, Вид.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», Ліцензія:

переклад Gabbard's Textbook Psychotherapeutic Treatments, second edition (2023) публікується відповідно до договору з American Psychiatric Association Publishing, Мова: українська, 2025. – 943 с. (чорно-білі). ISBN: 978-617-505-980-7 Психіатрія та психотерапія: інтенсивний курс: 10-е видання / за заг. ред. Клауса Ліба, Вид.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», Ліцензія: переклад Intensivkurs Psychiatrie und Psychotherapie, 10th edition (2023) публікується відповідно до угоди з компанією Elsevier GmbH, Urban & Fischer Munich, Мова: українська, 2024. – 596с. (кольорові, великоформатні). ISBN: 978-617-505-990-6

6. Терапія, сфокусована на співчутті: відмінні особливості. Пол Гілберт. 2021. – 256 с. ISBN: 978-617-505-990-6

7. Усвідомленість терапевта і клієнта в терапії прийняття і відповідальності. Келлі Р. Вілсон, Трой Дюфрен. 2022. – 290 с. ISBN: 978-617-7987-16-0

Допоміжна

1. Вихід з депресії. Робочий зошит. Програма на 8 тижнів. Джон Тісдейл, Марк Вільямс, Зиндел Ст. Сігал., 2020, 256с. ISBN: 978-617-7874-33-0
2. Шестопал І. А. Казкотерапія як ефективний метод роботи психотерапевта з дітьми. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, 2020. № 10. С. 143-147.
3. Мушкевич М. І., Чагарна С. Є. Основи психотерапії : навч. посіб. Київ: Видавничий дім "КМ Академія", 2017. 248 с.
4. Шевченко Н. Ф. Основи психотерапії: навч. посіб. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 216 с.
5. Седих О. В. Основи психотерапії: курс лекцій. Умань : Видавництво УДПУ, 2017. 180 с.
6. Кочарян О. С., Ложкін Г. В. Основи психотерапії: підручник. Харків: НТУ "ХПІ", 2017. 320 с.
7. Кочарян О. С., Ложкін Г. В. Психотерапія: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 400 с.
8. Белов, О. О., & Рациборинська-Полякова, Н. В. (2026). Особливості копінг-поведінки студентської молоді з ігровою залежністю: клініко-психологічні закономірності і перспективні шляхи корекції проблемного гемблінгу. Перспективи та інновації науки, (4(62)), 3304-3315. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-4\(62\)-3304-3315](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-4(62)-3304-3315)
9. Шулякова, М. І., & Рациборинська-Полякова, Н. В. (2024). Вплив хронічного стресу на організм людини та роль психоедукації у редукції його психічних проявів. Психосоматична медицина і загальна практика, 9(1). <https://doi.org/10.26766/pmgp.v9i1.490>
10. Ram, D., Manjunatha, N., & Bada Math, S. (2026). Negative events in psychotherapy: A narrative review. Industrial psychiatry journal, 35(1), 15–24. https://doi.org/10.4103/ipj.ipj_114_25
11. Cuijpers, P., Harrer, M., & Furukawa, T. A. (2026). Innovations to improve outcomes and uptake of psychotherapies for mental disorders: a state-of-the-art review. World psychiatry : official journal of the World Psychiatric Association (WPA), 25(1), 4–33. <https://doi.org/10.1002/wps.70002>
12. Shiel, E. V., Connor, Z., Downes, M., Bailey-Shaw, A., Hemingway, S., Walters, C.,

& Kola-Palmer, S. (2025). What Evidence Exists on the Effectiveness of Psychotherapy for Trauma-Related Distress? A Scoping Review. Healthcare (Basel, Switzerland), 13(23), 3180. <https://doi.org/10.3390/healthcare13233180>

13. Schäfer, S. K., Burmeister, C. F., Lottermoser, E., Schäfer, C. G., Cascant Ortolano, L., Stoffers-Winterling, J., Flasinski, T., Equit, M., Schneider, S., Lieb, K., & de Haan, A. (2025). Long-term effects of psychotherapy in children and adolescents: protocol for database development and a systematic review in the LaKiJu META project. BMJ open, 15(11), e103872. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2025-103872>

17. Інформаційні ресурси

Електронна адреса сайту університету: <https://www.vnmu.edu.ua/>

Електронна адреса сайту бібліотеки університету:

<http://library.vnmu.edu.ua> Всесвітня організація охорони здоров'я

<http://www.who.int/en/>

Центр тестування

<https://www.testcentr.org.ua/uk/> МОЗ України

<https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України [https://phc.org.ua/kontrol-](https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan)

[zakhvoryuvan](https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan) Інтернет сайт кафедри психіатрії, наркології та психотерапії

ВНМУ ім. М.І. Пирогова <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-психіатрії>

Інтернет сайти, рекомендовані кафедрою студентам для пошуку додаткової інформації з інтегративної психотерапії:

<https://www.wpanet.org/> World Psychiatric

Association

<https://neuronews.com.ua/ua#gsc.tab=0>

Нейронews <https://usp.community> УСП/

<https://www.europsych.org>

<https://ucpp.org/dlya-spetsialistiv/ucpp/partners/6-european-association-for-psychotherapy>